

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 11Co/172/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2117212744
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 08. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Silvia Hýbelová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2017:2117212744.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Silvia Hýbelová a členov: JUDr. Andrea Dudášová a Mgr. Katarína Arnouldová, v právnej veci žalobcu: Z. V., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom L. XXX/X, M., zastúpený Mgr. Vladimírom Tomajom, advokátom, Hlavná 22, Trnava, proti žalovanej: Všeobecná úverová banka, a.s., Mlynské Nivy 1, Bratislava, IČO: 313 20 155, o určenie neplatnosti zmluvy o zriadení záložného práva a návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Okresného súdu Trnava zo dňa 12. júna 2017, č.k. 21C/42/2017-16, takto

rozhodol:

Odvolačný súd mení napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie tak, že nariaďuje neodkladné opatrenie v znení:

Žalovaná je povinná zdržať sa výkonu všetkých práv vyplývajúcich zo Zmluvy o zriadení záložného práva k nehnuteľnosti, zo dňa 23.3.2007, č. Z 10518-07, uzavretej medzi žalobcom a žalovanou, do právoplatného skončenia konania vo veci samej o neplatnosť Zmluvy o zriadení záložného práva zo dňa 23.3.2007, č. Z 10518-07.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou doručenou súdu prvej inštancie dňa 11.5.2017 domáhal určenia, že Zmluva o zriadení záložného práva k nehnuteľnosti uzavretá dňa 23.3.2007, pod č. Z 10518-07, je neplatná a to z dôvodu, že predmetom nehnuteľnosti je zriadenie záložného práva v prospech žalovanej na nehnuteľnosti vo výlučnom vlastníctve žalobcu a to parcela č. 125 zastavané plochy a nádvoria a rodinný dom č. súpisné XXX, postavený na parcele č. 125, v k.ú. M., zapísané na LV č. XXXX. Zmluvou je zabezpečená pohľadávka žalovanej voči dlžníkovi K. L., ktorá vznikla na základe zmluvy o poskytnutí úveru a žalobca je spotrebiteľ, má problémy s videním, je prakticky slepý na obe oči, čiastočne ovláda slepecké písmo, nemôže čítať a písať akýkoľvek text v normálnej abecede, v dôsledku čoho je aj invalidný dôchodca od 18.-20. roku života, takže je nepochybné, že s obsahom záložnej zmluvy sa pred jej podpisom nemohol oboznámiť, bolo mu tvrdené, že podpisuje dokument s iným obsahom, takže z toho dôvodu je zmluva neplatná, keďže je vyhotovená v rozpore so zákonom. Na takomto určení má naliehavý právny záujem, keďže jeho neistota tkvie hlavne v tom, že aktuálne žalovaná mieni pristúpiť k výkonu záložného práva zriadeného na základe predmetnej záložnej zmluvy a žalobca tak reálne môže prísť o strechu nad hlavou. Žalovaná sa pokúša vymôcť svoju pohľadávku dlžníka p. L. mimosúdne tak, že žalobcovi zasiela výzvy k úhrade prostredníctvom svojej dcérskej spoločnosti Consumer Finance Holding, a.s.. Zároveň žalobca podal aj návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým žiadal uložiť žalovanej povinnosť zdržať sa výkonu všetkých práv vyplývajúcich zo zmluvy o zriadení záložného práva k nehnuteľnosti, ktorú považuje za neplatnú z dôvodu absencie jej formy a to z dôvodu, že žalovaná vymáha svoju pohľadávku aj od neho ako záložného dlžníka a je možné očakávať, že ako záložný veriteľ pristúpi k výkonu záložného práva na základe záložnej zmluvy. Súd sa oboznámil s listinnými dôkazmi, zistil, že strany sporu uzavreli dňa 23.3.2007 Zmluvu o záložnom práve k nehnuteľnostiam vlastnícky patriacim žalobcovi. Z lekárskeho nálezu MUDr. D. zistil, že žalobca je prakticky slepý na obe oči, nemôže čítať a písať akýkoľvek text v normálnej abecede a zlepšenie jeho

stavu nie je možné. Miera funkčnej poruchy žalobcu je 80% - praktická slepota oboch očí. Z upomienky zaslanej žalobcovi dňa 29.3.2017 vyplynulo, že spoločnosť Consumer Finance Holding, a.s., oznamuje žalobcovi ako vlastníkovi nehnuteľnosti, že neviduje úhradu splatnej splátky za aktuálny mesiac vo výške 539,41 eur a dáva žalobcovi na vedomie, že pohľadávka je vymáhaná spoločnosťou Dražby a aukcie, s.r.o., ktorú môže žalobca kontaktovať. Právne súd vec posúdil podľa § 324, § 325, § 326, § 328, § 329 Zákona č. 160/2015 Civilný sporový poriadok (CSP), § 151l ods. 1 O.z.. Preskúmaním návrhu dospel k záveru, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia nie je dôvodný, súd nepovažoval za dostatočne osvedčené splnenie základnej zákonnej podmienky na vydanie neodkladného opatrenia a to, že je potrebné neodkladne upraviť pomery účastníkov. Návrh odôvodnil len tým, že vzhľadom na fakt, že žalovaná vymáha svoju pohľadávku aj od žalobcu, ako záložného dlžníka je možné očakávať, že žalovaná pristúpi k výkonu záložného práva. Z upomienky mal súd preukázané, že Consumer Finance Holding, a.s., oznámila žalobcovi ako záložnému veriteľovi že neviduje úhradu splatnej splátky. Začatie výkonu záložného práva je záložný veriteľ povinný písomne oznámiť záložcovi, z výzvy k úhrade však súd nemal osvedčené, že by žalovaná začala s výkonom záložného práva, ani že by podnikal nejaké kroky smerujúce k realizácii záložného práva. Nevyplyva z nej ani úmysel žalovanej pristúpiť k výkonu záložného práva, preto je súd názoru, že žalobcovi zo strany žalovanej žiadne nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy nehrozí.

2. Proti tomuto uzneseniu súdu prvej inštancie v zákonom určenej lehote podal odvolanie žalobca, uviedol, že prípadným výkonom záložného práva predajom nehnuteľností v dražbe môže dôjsť k zmene vlastníckych vzťahov a k nezvratnému stavu, keď žalobca ako zapísaný vlastník príde o vlastníctvo k predmetným nehnuteľnostiam v dôsledku dražby. Nemá žiaden dosah na riadne splácanie pohľadávky vzniknutej na základe zmluvy o poskytnutí úveru, žalovaná sa snaží prostredníctvom spoločnosti Consumer Finance Holding, a.s. vymôcť pohľadávku dlžníka p. L. mimosúdne tak, že mu zasiela výzvy k úhrade a on v obave o svoje bývanie, keďže založenou nehnuteľnosťou je rodinný dom v ktorom býva, musí pravidelne na účet žalovanej poskytovať finančné prostriedky rovnajúce sa výške mesačných splátok pôžičky. Nenariadením neodkladného opatrenia je jeho právne postavenie neisté, nepriamosť pozície záložného dlžníka sa dostáva pôsobením a postupom žalovanej do právnej pozície de facto ručiteľa, resp. spoludlžníka. Žalovaná v upomienkach vyzýva priamo jeho k úhrade splátok, keď konštatuje, že zhoršenie platobnej disciplíny by mohlo viesť k realizácii záložného práva formou dobrovoľnej dražby. Takýto nátlak vytváraný na jeho osobu je neúnosný, keď má za to, že záložná zmluva je pre nedostatok formy neplatná a napriek tomu je ňou stále viazaný a musí plniť dlh za inú osobu. Navrhol uznesenie súdu prvej inštancie zmeniť a návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vyhovieť.

3. Žalovaná v písomnom vyjadrení k odvolaniu žalobcu uviedla, že nemožno v prípade žalobcu hovoriť o bezprostrednej hrozbe výkonu záložného práva z dôvodu, že tento výkon nebol vôbec začatý a osoba oprávnená na jeho začatie nepodnikla žiadne konkrétne kroky k jeho výkonu. Nariadenie neodkladného opatrenia ukladajúceho žalovanej povinnosť zdržania sa výkonu záložného práva dobrovoľnou dražbou na založenú nehnuteľnosť bez toho, aby pre jeho začatie vôbec existovali objektívne príčiny by bolo voči žalovanej ako záložnému veriteľovi neprimerané. Uznesenie žalovaná navrhla potvrdiť.

4. Krajský súd v Tmave ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie podala včas oprávnená osoba - strana sporu (§ 359 a § 362 ods. 1 CSP) proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný (§ 355 ods. 2 a § 357 písm. d/ CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania preskúmal napadnuté uznesenie, ako aj konanie mu predchádzajúce v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379 a § 380 CSP) a dospel k záveru, že uznesenie súdu prvej inštancie nie je vecne správne.

5. Predmetom konania vedeného na súde prvej inštancie pod sp.zn. 21C/42/2017 je určenie neplatnosti Zmluvy o zriadení záložného práva k nehnuteľnosti zo dňa 23.3.2007, č. Z 10518-07 a zároveň nariadenie neodkladného opatrenia.

6. Predmetom odvolacieho konania je posúdenie správnosti postupu a rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktorým rozhodol o návrhu žalobcu na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa domáhal určenia povinnosti žalovanej zdržať sa výkonu všetkých práv vyplývajúcich zo Zmluvy o zriadení záložného práva tak, že tento ako nedôvodný zamietol.

7. Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená. Podľa odseku 2 písm. d) neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby niečo vykonala, niečoho sa zdržala alebo niečo znášala.

8. Účelom neodkladných opatrení je poskytnutie predbežnej ochrany práv stranám sporu za podmienky osvedčenia potrebnosti dočasnej úpravy pomerov už pred rozhodnutím vo veci samej, alebo za podmienky existencie obavy z ohrozenia budúceho núteného vymoženía práva. Podľa ustálenej rozhodovacej praxe súdov takáto dočasná úprava pomerov zásadne prichádza do úvahy len v tých prípadoch, v ktorých sa má napraviť stav akútneho zásahov do práv či oprávnených záujmov strany sporu domáhajúcej sa ochrany neodkladným opatrením, teda len vtedy, ak by vyčkávanie na rozhodnutie vo veci samej formou rozsudku po riadne vykonanom dokazovaní mohlo spôsobiť také zmeny vo vzťahu k predmetu konania či inú ujmu na právach navrhovateľa neodkladného opatrenia, pri ktorých by samotné vedenie sporu mohlo už stratiť zmysel alebo je tu iná závažná príčina, pre ktorú sa javí nevyhnutným pomery určitým spôsobom stabilizovať už pred konečným rozhodnutím.

9. Neodkladné opatrenie tak slúži dočasnému zabezpečeniu ochrany porušených alebo ohrozených práv strán konania a je namieste ho použiť tam, kde sa vyžaduje okamžitý zásah súdu. Je pritom nutné, aby boli splnené základné predpoklady pre nariadenie neodkladného opatrenia, a to buď potreba dočasnej úpravy pomerov strán sporu, alebo existencia reálnej obavy, že by výkon súdneho rozhodnutia bol ohrozený. Súdna prax vyžaduje i naplnenie podmienky, že takýmto opatrením sa nesmie vytvoriť nenávratný, nenapraviteľný stav v právnych vzťahoch strán sporu a že v dôsledku neodkladného opatrenia nevznikne neprimeraná ujma niektorej zo strán.

10. Žalobca návrh na nariadenie neodkladného opatrenia odôvodnil obavou zo začatia výkonu záložného práva predajom nehnuteľností mu patriacich, nakoľko dlžník si svoju povinnosť splácať úver riadne neplní, čím by žalobca prišiel o rodinný dom, v ktorom býva.

11. Odvolací súd na rozdiel od súdu prvej inštancie mal za to, že nariadenie neodkladného opatrenia v danom prípade je dôvodné, nakoľko je dôvodné dočasne upraviť pomery strán sporu. Žalobca listinnými dôkazmi o svojom zdravotnom stave osvedčil danosť nároku, ktorého sa domáha v základnom konaní (neplatnosť záložnej zmluvy). Z dokladov, ktoré žalobca doložil vyplýva, že žalovanou je žalobca prostredníctvom spoločnosti Consumer Finance Holding, a.s. upovedomovaný o tom, že úver dlžník nespláca a tiež, že pohľadávka veriteľa teda žalovanej je vymáhaná spoločnosťou Dražby a aukcie, s.r.o., Martin. Aby neprišlo k realizácii záložného práva, tak žalobca podľa jeho vyjadrenia spláca úver za dlžníka, takže za takéhoto skutkového stavu je dôvodné a spravodlivé dočasne (do právoplatného skončenia konania o určenie neplatnosti záložnej zmluvy) upraviť pomery medzi žalobcom a žalovanou, keďže je tu aj nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy výkonom záložného práva, pričom jeho výkon doposiaľ nenastal len z dôvodu, že žalobca z obavy o svoje vlastníctvo k rodinnému domu úver za dlžníka spláca.

12. Vzhľadom k uvedeným skutočnostiam preto odvolací súd podľa § 388 CSP napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie zmenil a návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vyhovel.

13. Uvedené uznesenie bolo v senáte prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).